

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2018-05-29
Besvaras senast
2018-06-07 kl. 12.00

Till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2017/18:1372 MTR Express

MTR Express har i en anmälan till Konkurrensverket tagit upp det faktum att statligt ägda tågoperatören SJ säljer många järnvägsföretags biljetter via plattformen SJ online men inte MTR Express biljetter, vilket tolkas som att SJ bidrar till att snedvrider konkurrensen och försvårar marknadsinträdet för konkurrenter.

Staten äger SJ. Regeringen har nyligen förtydligat att SJ ska verka för att de trafikpolitiska målen ska uppfyllas. En rimlig konsekvens av detta måste vara att plattformen sj.se utan undantag förmedlar alla tågbiljetter i Sverige och på så sätt bidrar till en järnvägsbransch med olika operatörs-/tågalternativ. Plattformen sj.se kommer under sådana förutsättningar dessutom att utvecklas starkare, vilket i sin tur leder till att järnvägen stärks i förhållande till andra transportslag. Något som är nödvändigt om vi ska nå de uppsatta klimatmålen.

Det handlar egentligen om en mycket liten förändring jämfört med i dag. SJ säljer i princip redan alla tågbiljetter på SJ online. I dag finns såvitt känt bara två undantag: MTR Express och Saga Rail.

Sveriges riksdag har beslutat att implementera EU:s fjärde järnvägspaket i syfte att öppna upp och liberalisera den svenska tågmarknaden. Besluten har varit långtgående, och betydande resurser har lagts ned på att skapa dessa förutsättningar. Men ska marknaden öppnas i realiteten krävs också villkor som innebär att det är tillräckligt attraktivt för nya aktörer att etablera sig. Inget tåg företag har etablerat sig i Sverige med förutsättningen att själv bygga upp en självständig biljettförsäljning på en marknad där en etablerad och på marknaden välkänd neutral säljplattform saknas.

En för alla tågoperatörer neutral och gemensam säljplattform är ett rimligt kundkrav i en sådan omställning och en förutsättning för att en öppen marknad ska kunna skapas. För nytillträdde tågoperatörer är det inte meningsfullt att lägga omfattande resurser på att skapa en ny säljplattform när en sådan redan finns. I debatten om detta hänvisas ibland till den vid sidan av sj.se existerande resrobot.se. Denna är i praktiken inget sådant alternativ eftersom denna plattform i dag är helt okänd bland resenärerna.

Med dessa förutsättningar kan man fråga sig om regeringens uppfattning verkligen är att en tågmarknad med olika aktörer är önskvärd. Är den inte det

bör regeringen i så fall göra denna ståndpunkt tydlig annars agera utifrån statens ägande av tågoperatören SJ samt säljplattformen sj.se.

Med anledning av detta vill jag fråga närings- och innovationsminister Mikael Damberg:

Tänker ministern vidta några åtgärder för att säkerställa att SJ online (sj.se och SJ:s app) blir tillgänglig för samtliga tågoperatörer och därigenom tillgodose ett rimligt behov hos Sveriges tågresenärer?

.....

Anders Åkesson (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander